

SHP-E(NL)

Nederlandse Stichting Helpen met Paarden - Equith therapie

Deskundig werken met mensen en paarden

Persmededeling

Het paard in de zorg: een zorg!

Een onduidelijk beeld van kwalificaties, kwaliteit en veiligheid

De inzet van dieren in de hulpverlening en de zorgsector heeft het afgelopen decennium een explosieve groei gekend. Het werken met paarden ligt erg goed in de markt en loopt de laatste jaren sterk in de kijker. Er is een bijzonder grote diversiteit in het aanbod, variërend van therapieën volgens een wetenschappelijk werkmodel en verstrekt door geschoolde equithérapeuten, tot activiteiten met paarden door aanbieders zonder enige therapeutische scholing. Iedereen kan allerlei activiteiten met paarden aanbieden, verwarrend wordt het wanneer activiteiten als ‘therapie’ worden bestempeld terwijl ze dat niet zijn, of wanneer de therapie niet gebaseerd is op een wetenschappelijk onderbouwde basis.

Met de groeiende populariteit van paarden in de zorg, groeit helaas dus ook de zorg over de kwaliteit van het aanbod. De uiteenlopende kwaliteit van het aanbod en grote onduidelijkheid over de kwalificaties van de aanbieders, zowel voor cliënten als voor doorverwijzende instanties en zorgverzekeraars, zijn belangrijke pijnpunten. Dit vraagt naar wetenschappelijke onderbouwing en welomschreven kwaliteitscriteria.

Helaas is er tot op heden geen erkend Nederlands ‘keurmerk’ van opleidingen, cursussen, therapieën en dergelijke die zich bezig houden met het paard in de zorg. Ook het veiligheidsaspect bij alle therapieën of activiteiten was van meet af aan — terecht — een belangrijk onderwerp van debat.

Het gegeven dat sinds 1.01.2011 de vergoedingen vanuit het PGB voor behandeling of begeleiding met dieren zijn opgeheven, maakt het er niet gemakkelijker op. Het maakt het tot stand komen van een Nederlands — of nog beter een Europees — keurmerk des te noodzakelijker.

Het volgende praktijkvoorbeeld kan dit verduidelijken.

Onderzoek en vervolgonderzoek

De laatste jaren is onderzoek gedaan naar het paard in de zorg. Zo was Aaizoo (Animal Assisted Interventions in Zorg Onderzoek en Onderwijs — www.aaizoo.nl), onder voorzitterschap van Marie-José Enders, de opdrachtgever van *Het paard als partner : een inventarisatie van paardondersteunde interventies in therapie, coaching en training*. Op dit onderzoek studeerde Annet Geerling, coach, in 2011 cum laude af als HBO psycholoog aan de Saxion Next Hogeschool.

Dit door opdrachtgever en opleiding hogelijk gewaardeerd onderzoek kent een ruime verspreiding in Nederland. Het Aaizoo heeft als onafhankelijke partij het vertrouwen van het werkveld en wordt als een belangrijke vertegenwoordiger beschouwd naar alle betrokken partijen.

Het vervolgonderzoek dat de Nederlandse Stichting Helpen met Paarden-Equith therapie — kort: SHP-E(NL) — recentelijk in overleg met Aaizoo deed, wijst echter uit dat *Het paard als partner* een aantal pijnlijke manco’s vertoont.

De stichting SHP-E(NL) leidde in het kader van het Leonardo Da Vinci EU-Project for Education and Culture een onderzoek om AMAT-activiteiten (Animal Mediated Activities and Therapy) in alle partnerlanden te in-

ventariseren. Zij heeft voor het verzamelen van data samengewerkt met Annet Geerling. Uit analyse van de gedeelde datapool van beide onderzoeken zijn opvallende leemtes en fouten in het Aaizoo-onderzoek aan het licht gekomen, dit zowel op het vlak van datacollectie als van dataverwerking en -analyse. De meeste conclusies met betrekking tot kwalificatie, kwaliteit en veiligheid moeten als gevolg hiervan helaas als onhoudbaar bestempeld worden. Een aantal frappante misslagen en zorgwekkende leemtes in deze poging tot inventarisatie liggen juist op het gebied van kwalificatie, veiligheid en opleidingsinstituten en respondenten.

1. Kwalificatie

- Volgens Geerling: in de periode 2007-2011 werden **87%** coaches en **9%** equithérapeuten actief
- SHP-E(NL) vindt in de periode 2007-2011 **63%** coaches en **34%** equithérapeuten afgestudeerd bij SHPE(NL) + **5 %** equithérapeuten uit andere opleidingen
- Geerling noteert de kwalificaties van de respondenten, maar analyseert niet welk aanbod zij daarmee aan de cliënten/klanten doen. SHP-E(NL) maakt uit de data op dat 48 respondenten van de 132 geen opleiding hebben opgegeven, maar zich desondanks bezighouden met: persoonlijke en professionele ontwikkeling, burnout, gedragsproblemen, psychiatrische problemen, autisme, ADHD e.a.

SHP-E(NL) stelt daarnaast vast dat van de 50 coaches die de vraag naar kwalificatie beantwoordden, 45 geen hippische kwalificatie en 28 geen kwalificatie in de zorg hebben. Niettemin vinden wij in hun aanbod ook hulpverleningsactiviteiten: equithérapie, orthopedagogisch voltigeren en paardrijden, psychotherapie. Geerling biedt geen transparantie in de samenhang tussen de kwalificaties en het aanbod van de verschillende aanbieders aan hun cliënten/klanten. SHP-E(NL) zal deze data nog verder analyseren.

2. Veiligheid

Volgens Geerling past **81 %** van de respondenten risico inventarisatie en -evaluatie toe.

SHP-E(NL) vindt slechts **12,1%** die aangeven risico inventarisatie en -evaluatie toe te passen.

Geerling gaat hier grotendeels louter inventariserend te werk. Uit de data blijkt echter een duidelijke samenhang tussen het bewust of onbewust nemen van risico's en het wel of niet aanwezig zijn van kwalificaties.

SHP-E(NL) stelt vast dat mensen zonder de nodige kwalificaties de veiligheid moeilijk kunnen inschatten en ook aangeven met niet of onvoldoende getrainde paarden te werken.

3. Opleidingsinstituten en respondenten

- Geerling telt **13** aanbieders van opleidingen — SHP-E(NL) vindt er **20**
- Geerling maakt geen onderscheid tussen aanbieders van opleidingen en aanbieders van behandeling of begeleiding
- Geerling telt **12** opgeleiden door SHP-E(NL) — SHP-E(NL) telt **26** afgestudeerden
- Geerling registreert een aantal respondenten dubbel (i.c. coaches)

De conclusie van SHP-E(NL): dat een onprofessioneel uitgevoerd onderzoek gesteund en aangewend wordt door de stichting Aaizoo, die 'zich in[zet] voor het verbeteren van de kennisinfrastructuur op dit gebied' en de wetenschap, het onderwijs en de hulp- en zorgverlenende sector input wil geven voor een betere werkzaamheid, is meer dan betreurenswaardig. Het zet de professionele toekomst van de hulp- en zorgverlening met paarden gevaarlijk op de helling. Het paard als partner is immers een ruim verspreid en vaak geciteerd onderzoek, de hogescholen nemen het mee in de opleidingen, de sector vertrouwt het onderzoek. En bovendien heeft Aaizoo haar intentie kenbaar gemaakt om op basis van deze data een Nederlands keurmerk te willen ontwikkelen.

SHP-E(NL) zal haar bevindingen ter zake voorstellen in het vervolgonderzoek: *Paardondersteunde hulpverlening, training en activiteiten : De situatie van Equithérapie SHP-E(NL) en andere aanbieders en opleidingsaanbieders van EAT/EMT en EAA/EAL in Nederland en Europa*. Het vormt een eerste deel van de reeks 'Deskundig werken met mensen en paarden'.

Over de Nederlandse Stichting Helpen met paarden-Equithérapie

SHP-E(NL) biedt sinds 2000 de opleiding in de Equithérapie SHP-E(NL) aan en staat garant voor haar equithérapeuten dankzij een certificeringssysteem. De Equithérapeut SHP-E(NL) voldoet aan welomschreven ethische, kwaliteits- en bijscholingseisen. Aan de titel is een Benelux-kwaliteitskeurmerk verbonden.

Elke paardondersteunde activiteit kent zijn waarde, maar de cliënt/klant moet weten wat het aanbod inhoudt. SHP-E(NL) maakt in haar opleiding een duidelijk verschil tussen hulpverlening, pedagogische projecten en leren met het paard, en paardondersteunde activiteiten. Equithérapeuten SHP-E(NL) verplichten zich om via de ethische code duidelijkheid te scheppen over hun kwalificaties en mogelijkheden tot dienstverlening.

Dag van de Equithérapie

De Stichting Helpen met Paarden nodigt Annet Geerling, Aaizoo, Saxion Next en andere betrokken partijen van harte uit om het gesprek aan te gaan op de Dag van de Equithérapie op 25 mei 2013.

Informatie en aanmeldingen: Ulrike Thiel — tel. + 31 (0)495 45 37 57— e-mail: helpen-met-paarden@iae.nl

Nederlandse Stichting Helpen met Paarden - Equithérapie SHP-E (NL)

De Bult 2, 6027 RG Soerendonk

Tel: 0031 (0) 495-45 37 57, fax: 0031 (0)495 45 28 52

e-mail: helpen-met-paarden@iae.nl website: www.equithérapie.org

Bank: van Lanschot 22.53.82.849 - IBAN: NL 52FVLB0225382849 - BIC code: FVLBNL22

DESKUNDIG WERKEN MET MENSEN EN PAARDEN